

Metsamajanduse ruumiline kavandamine

<p>Metsamajanduse kavandamisel tuleb senisest enam arvestada loodusväärtustega. Elurikkuse ja elupaikade säilimiseks on vaja raieid ruumiliselt planeerida</p>	
<p>Probleemid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piiranguvööndite eesmärk, funktsioon ja majandamisjuhised on ebaselged • Nõmmemetsade majandamine ja kaitse ei ole sealse elustiku säilimiseks optimaalne, võttestik vajab planeerimist lähtuvalt looduslikust häiringurežiimist • Metsamaastike ruumiline planeerimine ökoloogiliste eesmärkide täitmiseks on ebapiisavalt väljaarendatud • Raiete kontsentreerumine nii asukoha kui puuliikide mõttes toob kaasa elupaikade killustumise ja kohati ka isolatsiooni • Metsaraieid ei planeerita ruumiliselt, mistõttu kannatab nii metsamaastike sisene kui vaheline sidusus • Vääriselupaigad on osaliselt inventeerimata ja hävivad • Eesti metsades on vanu loodusmetsi alles vaid 2% metsamaast (Aastaraamat Eesti Mets 2016), millest ca 40% on range kaitseta • Metsade majandamine on ühendamata puisniitude ja -karjamaade loodusväärtuste kaitsega
	<p>Ettepanek Kuidas lahendab</p>
<p>1</p>	<p>Metsamaastike vahelise sisese ja vahelise sidususe parandamiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suurendada metsaomanike teadlikkust erinevate metsa majandamisvõtete kasutamisest (lageraie alternatiivid, hea tava, püsimetsandus), sh piirangute kompensatsioonide suurendamine - metsamaastike planeerimise põhimõtted välja töötamine - riigimetsale koostada ülepinnaline planeering/arvestada raiete maastikulise paiknemisega - metsa uuendamiskriteeriumite üle vaatamine (1,3 m kõrgune okaspuu-uuendus)
<p>EEML</p>	<p>Lahendus: kasutada ära olemasolevate kaitsete ning riigimetsa potentsiaali ning nõustada metsaomanike sobivaid metsanduslike tegevusi tegema.</p> <p>Loodusväärtuste kaitseks on looduskaitseadusega kehtestatud piirangud, metsaseadus seab raamid metsade majandamiseks arvestades loodusväärtuste säilimiseks vajalike piirangutega. Kui selgub, et mõne metsatüübi majandamiseks on otstarbekas rakendada kitsendusi, siis need tuleb kehtestada metsaseadusega. Raiete ruumilist planeerimist tehakse/saab teha riigimetsas. Erametsade puhul planeerib omanik oma metsamajanduslikke tegevusi tulenevalt metsaseadusest. Erametsade</p>

		<p>majandamisel on normiks üldised piirangud, kinnistupõhiseid normatiive piiranguteta metsades ei rakendata. Erinevate metsanduslike eesmärkide saavutamisele ning konfliktide ärahoidmisele aitab kaasa tõhus nõustamine.</p>
Eesti Metsaselts	<p>Metsamajandamise Hea Tava. Metsaomanikke tuleb nõustada sobivaid metsamajanduslikke tegevusi tegema.</p>	
KeM	<p>Lageraie alternatiivide alase teadlikkuse tõstmine metsaomanike seas.</p>	<p>Peale loodushoidliku metsa majandamise suunamise aitab vähendada lageraiete osakaalu. Turberaied võimaldavad parandada sidusust. Vajalik analüüsida erineva suurusega lageraiete mõju elurikkusele vs turberaied, sh nende majandusliku tulu analüüsimine</p>
KeM	<p>Kohalike omavalitsuste ruumilise planeerimise alase võimekuse tõstmine läbi koolituste.</p>	
EMÜ	<p>Raiestikel peaks okaspuu-uuendus või kultiveeritud okaspuud metsaks ümberarvestamisel olema saavutanud keskmise kõrguse vähemalt 1,3 m (Metsaseaduse järgi kasvavad metsamaal puittaimed kõrgusega vähemalt 1,3 meetrit), mille järel võib raiuda nimetatud alaga piirneva järgmise uuendusraielangi.</p>	
Asko Lõhmus	<p>Probleemile paistab olevat kolm lahendusgrupp.</p> <p>1) Metsamaastike üldised ruumiplaneerimismeetmed – vt K.4.6.</p> <p>2) Raiesmike suuruse ja ruumilise paiknemise mõju elurikkusele on riiklikult prioriteetne looduskaitseliste rakendusuringute teema – vajab rahastamist.</p> <p>3) Alternatiivsed majandusvõtted killustuvates metsamaastikes, esmajoones püsimetsanduse kujundamine oluliseks metsakasvatuseviisiks (vt K.1.5, K.3.2 ja Probleemirühm 3), aga ka raieringide</p>	<p>K.4.9 Raiete kontsentreerumine nii asukoha kui puuliikide mõttes toob kaasa elupaikade killustumise ja kohati ka isolatsiooni + Ökoloogia: K.4.10 Metsaraiet ei planeerita ruumiliselt, mistõttu kannatab nii metsamaastike sisene kui vaheline sidusust</p> <p>Lähedased probleemid, millest K.4.10 keskendub raiesmike koondumisele üleüldse ning K.4.9 täpsustab, et probleem on võimendunud majanduslikult</p>

	<p>lokaalne pikendamine (vajab õiguslikku alust; abiks võiksid olla sertimine ja metsamajanduskavade koostamise põhimõtete ülevaatus). Need võtted peaksid olema killustumist ennetavad, kuivõrd juba killustunud maastiku taastumine võtab aastakümneid.</p>	<p>atraktiivsetes kasvukohtades ja piirkondades.</p>
EPKK	<p>Ruumilist planeerimist ei rakendata erametsades, et vältida metsaomanike ebavõrdset kohtlemist.</p>	<p>Keskmine erametsaomandi suurus Eestis 2017 aastal oli 9,3 ha, füüsiliste isikute puhul oli see näitaja 6,4 ha ja juriidilisel isikutel 65,7 ha. Erametsaomanike koguarvust moodustasid enamiku füüsilised isikud. Füüsilisest isikust omanikest omasid vähem kui 2 ha metsamaad 44,6% . Sellest lähtuvalt ei ole võimalik raiete ruumiline planeerimine erametsaomanike õigusi riivamata.</p>
KeM	<p>Riigimetsa majandamisel raiate planeerimisel arvestada nende maastikulise paiknemisega</p>	<p>Riigimetsa majandamisel pöörata tähelepanu lankide maastikulisele paiknemisele, näiteks olemasolevatele looduslikele piiridele, teedele, pinnavormidele</p>
EMA	<p>Keskkonnaamet peab jälgima, et raied ei koonduks kontsentreeritult teatavatesse piirkondadesse (eelkõige sinna, kus on vahetult loodud või korda tehtud infrastruktuur) ja kandma hoolt raiete hajutamise eest.</p>	
EKO	<p>Metsamajandamise ruumiline planeerimine. Riigimetsas algatada ülepinnaline planeering, millega kaardistatakse erinevate metsade väärtused ja selgitatakse välja nende peamised funktsioonid. Vastavalt väärtustele ja funktsioonidele planeeritakse ka metsade majandamine.</p>	<p>Probleemid, mida see lahendus adresseerib: K 6.2. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K 6.3. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K 4.6. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K 4.9. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K 4.10. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K 6.33. Planeerimisprotsess algatab ühiskondliku arutelu K 1.2. Planeeringuprotsessi kaasatakse kohalikud kogukonnad</p>

Metsakogu	Seni kehtivate kompensatsioonimäärade suurendamine omanikele kõigi kitsenduste puhul ja võrreldavale alusele viimine tulundusmetsast saadava tuluga (26/41)	
2	Kaitstavatel aladel (piiranguvööndid) metsa majandamise suunamiseks: <ul style="list-style-type: none"> - täpsustada ja selgitada piiranguvööndi rolli - täpsustada ja uuendada piiranguvööndite kaitse-eeskirju - keelata piiranguvööndis Natura elupaigatüüpidesse kuuluvate metsade, vääriselupaikade ja vanade loodusmetsade raie - vähendada piiranguvööndites lubatud lageraiete pindala - läbi viia ökoloogiline maksureform piiranguvööndites - parem järelevalve piiranguvööndite raiete üle 	
KeM	Piiranguvööndi rolli täpsustamine	
EMA	Piiranguvööndite kaitse-eeskirjad vajavad ökoloogide ja looduskaitse spetsialistide poolset täpsustamist ja parandamist.	
Metsakogu	RMK poolt peab olema selge kommunikatsioon kohalikule kogukonnale, miks raiutakse looduskaitsealadel (36/41)	
KeM	Kaitse-eeskirjade uuendamisel täpsustakse piiranguvööndite ulatust, kaitsekorda ja eesmärke. Eesmärgid ja majandamisjuhised kirjutatakse kaitsekorralduskavades täpsemalt lahti. Maaomanikke teavitatakse põhjalikumalt.	Kaitsekorralduskavad muudetakse paremini kohalduvaks. Selgete piiranguvööndi majandamisjuhiste väljatöötamine kaitsealadele koos kaardirakendustega (koondaks kõiki olemasolevaid andmeid), et metsaomanikel ning teistel huvitatud isikutel oleks arusaamine, mis kaitseväärtused alal on ja kuidas tohib nende elupaikades majandustegevust teostada.
Asko Lõhmus	Kiiret lahendust on vaja sellele, et piiranguvööndites ei raiutaks Natura elupaigatüüpidesse kuuluvaid metsi. Olen saanud aru, et kaalutusotsuse puhul lähtub Keskkonnaamet elupaigatüübi kvaliteedi hetkehinnangust (A-C), kuid ei arvesta puistu potentsiaali kujuneda kõrgekvaliteediliseks, kui see raiumata jätta. Looduskaitse potentsiaali	K.4.3 Piiranguvööndite eesmärk, funktsioon ja majandamisjuhised on ebaselged. Piiranguvööndi metsade majandamisviiside planeerimine ja katsetamine on riiklikult prioriteetsed looduskaitse rakendusuuringute teemad – vajavad rahastamist. Vt. ka probleemipüstitusi K.4.12, K.6.23.

	<p>kahjustamine kaitsealal ei ole põhjendatud ning võimalik, et neid metsi peaks käsitlema range kaitse põhimõtetest lähtudes, kus lubatud on ainult kaitseväärtuste suurendamiseks mõeldud kujundusraied. Samuti ei ole piiranguvööndites kuidagi põhjendatav VEPide ja vanade loodumetsade raie (K.4.11), küsimus on kompensatsioonimehhanismides. Näiteks sertimise korral lähevad majandustegevusest välja jäetud alad arvesse serditud puidu turustamise võimaldamiseks, kusjuures kõrge loodusväärtusega metsadest ei tohi puitu niikuinii varuda. Järelikult on piiranguvööndi metsade eraomanikel teatud eeliseid sertifikaatide saamisel ja riik võiks neid veelgi soodustada.</p> <p>Piiranguvööndi metsadele peaks kindlasti laienema ka ökoloogiline maksureform, mille eesmärk on maksuerisuste kaudu soosida keskkonnasäästlikku majandamist.</p>	<p>Keskkonnaamet on viimastel aastatel märgatavalt arendanud piiranguvööndite kaitsejuhiseid, kuid läbi on mõtlemata just metsa majandaja erinevad võimalused. Neist kõige huvitavamad oleksid sellised võimalused, mis tavapärasest majandusmetsas ei realiseeru (nt loodusturism) ja riiklik huvi nende vastu seisneb lisaks konfliktide vähendamisele ka RMK tõhusa majandamisstrateegia leidmises.</p>
Metsakogu	<p>Piiranguvööndite võrgustik, rohekoridorid ja elupaigamassiivid tuleb üleriigiliselt planeerida. Vajalik suurus elurikkuse ja liikide säilimiseks määrata selgeks teadlaste abiga. Piiranguvööndite info tuleb muuta täpsemaks ja selgemaks. Vähendada lageraiete langi suurust piiranguvööndites (20/41)</p>	
Metsakogu	<p>Tugevdada kontrolli kaitsekorralduskavade täitmise üle. Metsamajandus piiranguvööndites peab lähtuma kaitseala eesmärkidest, mitte varieeruma piirkonna ametnike volist (31/41)</p>	
3	<p>Väärtuslike metsaalade säilitamiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selgitada vanade loodumetsade mõistet: Natura 2000 definitsioonile vastavad elupaigad/vääriselupaigad - vanad loodumetsad inventeerida ja (vajadusel) tagada kaitse - tõsta raievanuseid - inventeerida kõik VEPid riigi- ja/või erametsas - inventeerimisel leitavad VEPid võtta range kaitse alla/kaitse alla 20ks aastaks riigi- ja/või erametsas, sh kompenseerides omanikule saamata jääva tulu - VEPi kaitse ühendada looduskaitse ja rohevõrgustikega 	

KeM	<p>Vanade loodusmetsade määrangu aluseks kasutatakse Natura 2000 definitsiooni ning vajadusel (nt esinduslikel aladel) tagatakse nende kaitse.</p>	<p>SMI põhine loodusmetsade hinnang on iga-aastaselt väga suure veaga ning annab vaid hinnangu, kui palju neid umbes võiks Eestis olla. Natura mõistes kaitstakse vanu loodusmetsi 5%-l metsamaast ning EL hinnangul on neid kaitse all piisavalt. Looduskaitse väärtusega alade kaitse alla võtmiseks on mehhanism loodud ning väärtuse olemasolul tagatakse nende kaitse.</p>
Asko Lõhmus	<p>Kuna kõik vanad kaitsmata loodusmetsad peaksid vastama ka VEPI kriteeriumile, siis on probleemide esmalahendus ühine: VEPI inventuurid vaja kiiresti läbi viia nii riigi- kui ka erametsades. Sertimise tingimus peaks olema VEPide püsimine, sh tagasiulatavalt. Töömaterjalides esitatud 2009-2017 trendidest vajaks selgitust loodusmetsade vähenemine piiranguvööndites (K.4.3) – see ilmselt ei ole seletatav ainult sihtkaitsevööndiks ümber tsoneerimisega?</p>	<p>Probleemide K.4.11 „Vääriselupaigad on osaliselt inventeerimata ja hävivad“ ja K.4.16 „Eesti metsades on vanu loodusmetsi alles vaid 2% metsamaast (Aastaraamat Eesti Mets 2016), millest ca 40% on range kaitseta“ ettepanek</p>
EMA	<p>Järelejäänud loodusmetsade riikliku (range) kaitse alla võtmine; raievanuste tõstmine.</p>	
Metsakogu	<p>Vanad loodusmetsad inventeerida aastaks 2022 ja võtta range kaitse alla kui tõelised elurikkuse säilitajad (26/41)</p>	
EMA	<p>Allesjäänud vääriselupaigad tuleb võimalikult kiiresti inventeerida ja kaitse alla võtta.</p>	
Metsakogu	<p>Riik peaks selgitama mõistliku aja jooksul, millised paigad võtta vääriselupaigana kaitse alla. Potentsiaalne vääriselupaik tuleb arvele võtta ja piiritletud aja jooksul tuleb langetada otsus, kas on või ei ole. Teavitada maa ja metsaomanikke avastatud potentsiaalsetest vääriselupaikadest, kompenseerida omanikele saamata jääv tulu (36/41)</p>	
EKO	<p>Seetõttu tuleb põlismetsaliikide kaitsele pöörata eritähelepanu. Ettepanekud selleks on järgnevad:</p>	<p>Põlismetsaelustiku kaitse tagamine. Probleem nr K 4.6 toob välja, et</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Vääriselupaikade täiendav inventeerimine, inventeerijate pidev koolitamine ja taseme ühtlustamine. Vabatahtliku kaitseskeemi säilitamine eramaal sh suuremate ja esinduslikemate VEPide kaitse alla võtmine ja riigile ostmine. • Järjepideval metsamaal (siin ja edaspidi: vähemalt 100 viimast aastat on olnud ajalooliste kaartide andmetel metsamaa) leiduvad vanad metsad (kriteeriumid vastavad Andersson, L. et al Metsa vääriselupaikade inventeerimise metoodika 2000. a versiooni 4. lisale) tuleb jätta vähemalt järgmiseks 20 aastaks majandamisest välja. See aitab kompenseerida range kaitse all olevate metsade suhtelist madalat vanust, aitab leevendada probleemi, et uusi VEPe tänapäevase majandamise juures majandusmetsa enam ei teki, aitab pidurdada metsadega seotud ohustatud liikide arvu kasvu. Keskkonnaregistri andmetel leidub kõikidest Eesti kaitstavatest liikidest 32% ülalnimetatud kriteeriumitele vastavates metsades. • Kaitsealade võrgustiku täiendamine, sh range kaitse alade tüpoloogilise esindatuse täiendamine. 	<p>loodusmetsi on Eestis alles vaid 2% metsamaast. Samal ajal tekib suure lageraiepindala tõttu maastikule üha rohkem noorendikke. Range kaitse all olevad metsadest suur osa pole veel nii vanad, et pakkuda põlimetsaliikidele vajaminevat kaitset.</p> <p>Probleemid, mida lahendus adresseerib: K 4.11. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K 4.16. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K 4.17. Lahendab probleemi osaliselt K 4.1. Suunatud osaliselt probleemi lahendamisele läbi ettevaatusprintsipi</p>
KeM	Vääriselupaikade kaitse ühendamine looduskaitse ja rohevõrgustikega.	Loodusväärtuste kaitsmisel tuleb läheneda terviklikult. Kaitsealade ja rohevõrgustike kaudu võiks olla kaitse piisavalt tagatud. Kui midagi on looduskaitse vajaduste järgi lisaks kaitseta, siis tuleks neile kaitse tagada.
4	Rohevõrgustiku planeerimise ja toimimise parandamiseks: <ul style="list-style-type: none"> - terviklik lähenemine, arvestades tuumalasiid ja sidusust - avaldatakse terviklik info riiklike registrites - suurendatakse riigi, KOV ja metsaomanike koostööd - täpsustatakse rohevõrgustiku eesmärgid ja piirangute seadmise võimalusi, tuuakse sisse linnametsade mõiste planeerimisseadusesse 	

	<ul style="list-style-type: none"> - selgitatakse rohevõrgustiku olemust - täpsustatakse piiranguid rohevõrgustiku alal (raadamise keelamine/kompensatsioonialade nõue, raietulu maksustamise erisus, kohustuslik metsa majandamiskava suurmaaomanikele)
Asko Lõhnus	<p>Üks lahenduste pakett võiks hõlmata riigi säästva metsamajanduse meetmete (K.3.2) suunamist rohevõrgustiku aladele. Näiteks aidata seal sertimiseks vajalike inventuuride või metsamajanduskavadega. Teiseks võiks kaaluda rohevõrgustiku raiete puhul suuremat diferentseerimist raietulu maksustamises (st intensiivmetsandus tavalisest kõrgemalt ja looduslähedus tavalisest madalamalt), kusjuures raadamiste puhul võiks olla lausa nõue kompensatsioonialade eraldamiseks, mis jäetakse majandustegevusest päris välja.</p>
Metsakogu	Suurendada metsaomanike ja KOV koostööd ruumiliseks planeerimiseks (25/41)
KeM	Planeeringute info terviklik kajastamine riiklikes registrites, et vajadusel saaks seda ka kasutada raiete planeerimisel.
EMA	<p>Kohalike omavalitsusüksuste üldplaneeringutega, mille käigus koostatakse kvalifitseeritud maastikuökoloogide poolt ka rohealade teemaplaneeringud (näiteks Harku rohealade teemaplaneeringu eeskujul), oleks võimalik tagada omavalitsuse metsade majandamise kord, mille eesmärgiks on tagada terviklik ja toimiv rohevõrgustik, mille hoidmise ja järelvalvega tegeleksid kohalikud omavalitsused oma üksuse piires. Omavalitsusüksuste rohealade teemaplaneeringud peaksid ideaalis moodustama tervet riiki hõlmava toimiva rohevõrgustiku. Tuleb kontrollida praeguste üldplaneeringute toimimist rohevõrgustiku kaitse puhul ning halbade tulemuste puhul töötada välja täiendavad meetmed. Suurtele metsaomanditele tuleks kohustuslikuks teha metsamajandamiskava, milles tuleks</p>

K.4.6 Metsamaastike ruumiline planeerimine ökoloogiliste eesmärkide täitmiseks on ebapiisavalt väljaarendatud. Küsimus on rohevõrgustiku jõustamisest ja täiendamisest, mis on osaliselt ühendatav teiste üldplaneeringuga lahendatavate probleemidega (nt K.1.6, K.6.2, K.6.3 ja K.6.32).

	arvestada ka metsa kult. ökol. ja sots. väärtuste jätkusuutlikkust.	
KeM	<p>Rohevõrgustiku olemuse täpsustamine. Rohevõrgustikes on kõige olulisem vältida maakasutuse muutust ehk metsa raadamist. Samuti on oluline raiete planeerimisel arvestada nii olemasolevate kui kavandatavate ökoduktide ja muude läbipääsudega.</p>	<p>Rohevõrgustiku sisu ei ole osalistele piisavalt selge. Rohevõrgustik hõlmab enamust metsamaad. Raiepiirangute seadmine KOV tasemel tekitab kompenseerimiskohustused. Praegu rohevõrgustike süsteemi (juhiseid) edendatakse. Rohevõrgustikes on kõige olulisem vältida raadamist. Läbipääsude toimimiseks on vaja ümbruses raiete planeerimisel nendega arvestada ning vajadusel tuleb piirang kompenseerida omanikule.</p>
Metsakogu	Seaduses antud suunised piiranguteks peavad olema üheselt mõistetavad (41/41)	
Eesti Planeerijate Ühing	<p>Kaaluda võiks, et rohevõrgustiku eesmärgid ning nende toimimiseks/säilitamiseks seatud regulatsioone täpsustatakse planeerimisseaduses.</p>	<p>Rohevõrgustiku juhendi kohaselt on võrgustiku eesmärgiks ka loodusliku mitmekesisuse ja kliimamuutuste leevendamine. Kuna PlanS ei ole neid aspekte käsitletud, siis võib juhtuda, et nende eesmärkide seadmiseks ei ole võimalik läbi planeeringu maakasutustingimusi seada. Lisaks selle tekitab kaheti mõistmist ka MS ja PlanS erinev sõnastus. MS § 231: Planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele. PlanS § 75 lg 1 p 21: asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või</p>

		<p>metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine.</p> <p>Kui läbi ruumilise planeerimise tahetakse edaspidi roheline võrgustiku toimimist suunata, siis peab olema selleks antud ka volitus ja arengukavas tuleb määratleda, milleks roheline võrgustik on vajalik kas loodusliku mitmekesisuse, liikide säilimise vms eesmärkide saavutamiseks. Kui omavalitsus peab keskkonnaseisundi parendamise metsaomanikule kinni maksma (nagu viitab erametsaomanike kiri), siis ei hakata seda sätet praktikas täitma nagunii. Kui mõju tuleneb transpordist, siis kas selle peaks nt kinni maksma tee rajaja?</p>
Eesti Planeerijate Ühing	Lisaks rohevõrgustikule vajab sisse toomist planeerimisseadusesse ka linnametsade mõiste.	Linnametsade ettepanek tuleneb PlanS sõnastusest. PlanS § 6 p 16 kohaselt on roheala loodusliku või inimtekkelise päritoluga taimkattega ala. Kas siin peaks 01.09. jõustuva muudatuse kontekstis rohealadel eristama metsad? Ehk oleks mõistlikum täpsema mõiste sisse toomine?
Metsakogu	Piiranguvööndite võrgustik, rohekoridorid ja elupaigamassiivid tuleb üleriigiliselt planeerida. Vajalik suurus elurikkuse ja liikide säilimiseks määrata selgeks teadlaste abiga. Piiranguvööndite info tuleb muuta täpsemaks ja selgemaks (29/41)	
Metsakogu	Tuumalad peavad olema rohekoridoridega seotud, põhialad RMK aladega (20/40)	
5	Nõmmemetsade kaitsevajaduse täpsustamine ja vajadusel tegevuskava koostamine	
Asko Lõhmus	Uurida, soovitavalt katsealade põhise praktilise uuringuna (ülikoolid).	Probleemi K.4.4 „Nõmmemetsade majandamine ja kaitse ei ole sealse elustiku säilimiseks optimaalne, võttestik vajab

		planeerimist lähtuvalt looduslikust häiringurežiimist“ ettepanek. Oluline hiljuti lisandunud fakt on, et seisundihinnang Natura elupaigatüübile 2180 (metsastunud luited) on muutunud heast halvaks (Keskkonnaagentuur). Teemavaldkond on hõlmatud Keskkonnaministeeriumi LIFE-IP projektitaotluse, partner Tartu Ülikool.
KeM	Nõmmede ja nõmmemetsade kaitse ülevaatamine , vajadusel tegevuskava koostamine ning meetmete rakendamine.	
6	Pool-looduslike alade taastamise ja kaitsega jätkamine: - lisaks raiesmike looduslikule uuenemisele jätmine.	
Asko Lõhmus	N-ö kaugema perspektiivi probleem. Osaliselt kiirlahendatav riiklike pärandkoosluste hooldamise ja metsauuenduse toetuste koordineerimisega.	Probleemi K.5.2 „Metsade majandamine on ühendamata puisniitude ja -karjamaade loodusväärtuste kaitsega“ ettepanek. Selle võiks ette valmistada osapooli (sh PRIA, Erametsakeskus, PKÜ, ülikoolid) kaasav töörihm Keskkonnaministeeriumi või -ameti juures. Sisuline idee on hoida maastikes aeglaselt looduslikult uuenevaid raiesmikke , mis pakuvad niiduliikidele püsivat elupaika. Kuna see vastandub raiesmike kiire uuendamise eesmärkidega (Probleemirühmad 4 ja 6) ning praegu on selliseid raiesmikke palju (K.4.14), siis saab kasutada aega teema sisuliseks analüüsiks.
KeM	Lageraielangid toimivad ajutiste elupaikadena vaid väikesele osale vastava elupaiganõudlusega liikidele. See ei ole jätkusuutlik ega püsiv lahendus. Tuleb jätkata pool-looduslike alade (puisniidud jt aruniidud ja rannaniidud) taastamise ja kaitsmisega.	

Eraldiseisvad lahendused		
EPKK	<p>Riigipoolne sekkumine ebaseaduslike piirangute lõpetamisele. Hinnata tekitatud kahju (potentsiaalse vääriselupaiga hindamisele kuluv aeg ja ressurss (tasu potentsiaalse vääriselupaiga hindamise eest, sellest tulenev raieaja edasilükkumine ja sellega kaasnev võimalik puiduhindade alanemine jms).</p>	<p>Sertifitseerijad on võtnud kasutusele riigist erinevaid tõlgendusi või andmeid, nagu näiteks FSC standardi rakendamiseks koostatud nn potentsiaalsete vääriselupaikade andmebaas, millega seatakse piirangud oluliselt suuremale (ca 20 000 ha) metsamaa pindalale, kui riiklikult inventeeritud ja keskkonnaregistrisse kantud vääriselupaikade pindala. Sarnaseid laiendatud piiranguid ja mõisteid on veel (nt pühapaigad).</p>
EKO	<p>Metsa elurikkuse täiendavad inventuurid ja seire. Järgmisel arengukava perioodil tuleb läbi viia metsadega seotud ohustatud liikide, Loodusdirektiivi elupaigatüüpide ja liikide, VEPide inventuur kõikides Eesti metsades sh. majandusmetsad. Inventuurideks ja edasiseks seireks tuleb kasutada kaugseire ja maastiku mudeldamise võimalusi. Tõhustada olemasolevat seiresüsteemi nii, et see kajastab objektiivselt metsade üldist ökoloogilist seisundit.</p>	<p>Probleemid, mida lahendus adresseerib: K.4.1. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K.4.2. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele Ü 5.3. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K. 4. 11. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K. 4.16. Suunatud otseselt probleemi lahendamisele K.4.17. Aitab läbi paranenud info probleemi lahendamisele kaasa</p>
Metsakogu	<p>Taastada seaduses hoiu-, kaitse- ja tulundusmetsa mõisted ja konkretiseerida metsamajandamise ulatus kaitsemetsades (25/41)</p>	
Metsakogu	<p>Teede ja trasside ehitusel peab arvestama ökoloogiliste aspektidega (29/41)</p>	
Metsakogu	<p>Alustada riigiametnike ja KOV koostööd raielubade väljastamisel (21/41)</p>	
Metsakogu	<p>Kaitsealade piirangute menetlemine tähtajaliseks (lõplik otsus 24 kuu jooksul). Sellel perioodil saamata jäänud tulu tuleb kompenseerida (29/41)</p>	